

ORO PAVOJAUS ATMINTINĖ UGDYMO ĮSTAIGOMS

Pagrindinė taisyklė: saugomi visi vaikai, mokiniai, darbuotojai, lankytojai ir kiti tuo metu atvykę asmenys; raudono pavojaus metu vaikai neperduodami tėvams, o atvykę asmenys įleidžiami ir nukreipiami į saugią zoną pagal įstaigos planą.

Spalvų reikšmės ir pirmas veiksmas

Perspėjimas	Ką reiškia	Ką daro įstaiga / darbuotojas
GELTONA	Tikėtinas oro pavojus; pavojų galinčių kelti objektų Lietuvos teritorijoje dar nėra.	Išlikti ramiems, nusimatyti artimiausią priedangą / saugią patalpą, paruošti žmones ir stebėti oficialią informaciją.
RAUDONA	Oro pavojus: neatpažintas objektas skrenda Lietuvos oro erdvėje arba yra didelė tikimybė, kad į ją įskris ir gali kelti grėsmę.	Nedelsiant vykdyti pranešimo nurodymus: judėti į priedangą; jei jos nėra ar nepasiekiamo – į saugią patalpą be langų, laikantis dviejų sienų taisyklės.
BALTA	Oro pavojaus nėra.	Palikti priedangas / saugias vietas tik gavus atšaukimo pranešimą; išlikti budriems ir tęsti informacijos stebėjimą.

Veiksmų algoritmas ugdymo įstaigai

1. GELTONA: pasirengti Vadovas / pavaduotojas aktyvuoja vidinį planą ir stebi oficialius kanalus: GPIS pranešimą, LRT, KOVAS/LT72, savivaldybės informaciją. Nutraukiamos veiklos lauke; vaikai ir mokiniai laikomi pastato viduje, uždaromi langai. Paskiriamas įleidimo / srautų koordinatorių, patikrinamas numatytas įėjimas ir atskira zona atvykstantiems asmenims. Ūkio darbuotojas atrakina ir paruošia priedangą / alternatyvias saugias patalpas, patikrina apšvietimą, praėjimus, avarinius išėjimus. Jei saugu, iš anksto užtraukiamos užuolaidos / žaliuzės ir paruošiamos parankinės priemonės langams uždengti. Tėvams siunčiama trumpa žinutė: vaikai prižiūrimi, atvykti jų pasiimti nereikia, laukti oficialaus pranešimo.	2. RAUDONA: slėptis Judama iš anksto numatytais maršrutais į priedangą arba saugią patalpą be langų; neinama į lauką, nevykdoma „gaisro evakuacija“. Jei priedanga nepasiekiamo per kelias minutes – naudojama artimiausia vidaus patalpa su tvirtomis sienomis, laikantis dviejų sienų taisyklės. Vengiama langų, stiklinių sienų, akčių salių, sporto salių, vestibulių ir kitų atvirų, stiklinių ar didelio tūrio patalpų. Atvykę tėvai, gyventojai, tiekėjai ar kiti asmenys įleidžiami per paskirtą įėjimą ir nukreipiami į atskirą saugią zoną; vaikų perdavimas nevykdomas. Kiekvienas mokytojas suskaičiuoja vaikus / mokinius ir praneša atsakingam asmeniui. Telefonai naudojami tik būtinai komunikacijai; 112 skambinama tik dėl sužeidimų, tiesioginės grėsmės, įtartino objekto ar reikalingos skubios pagalbos. Neviešinami ir neplatunami dronai, karinė technika, tarnybų veiksmai ar priedangos vietos vaizdai.	3. BALTA: grįžti Iš priedangos išeinama tik gavus oficialų atšaukimo pranešimą, o ne pagal gandus ar socialinius tinklus. Grupės grįžta etapais, dar kartą suskaičiuojami vaikai, patikrinama, ar nėra sužeistų ar sunerimusių. Tėvams siunčiama atšaukimo žinutė ir informacija apie tolesnį ugdymo procesą / pasiėmimo tvarką. Atvykę asmenys išleidžiami organizuotai, kai koridoriai ir išėjimai saugūs; registruojami incidentai. Vadovas užfiksuoja laikus, problemas ir sprendimus; peržiūrimi raktai, maršrutai, talpa, ryšys, tėvų informavimas.

Nedaryti pavojaus metu

- Nesiųsti vaikų / mokinių į lauką, namo ar pas tėvus, kol galioja perspėjimas.
- Nekviesti tėvų atvykti į įstaigą raudono pavojaus metu – tai didina riziką ir apkrauna kelius.
- Nelaikyti atvykusių žmonių prie durų ar lauke: įleisti ir nukreipti į saugią zoną, jei tai nekelia tiesioginės grėsmės.
- Raudono pavojaus metu neiti prie langų jų dengti; langus dengti tik iš anksto arba kai tai saugu.
- Neplatinti socialiniuose tinkluose dronų, karinių orlaivių, tarnybų veiksmų ar vaikų slėpimosi vietos vaizdų.
- Neskambinti 112 dėl informacijos ar patikslinimo; 112 naudoti tik skubiai pagalbai.

Atvykstantys asmenys: įleidimas

- Geltonos metu paskirti įleidimo / srautų koordinatorių ir vieną pagrindinį įėjimą; alternatyvų įėjimą numatyti žmonėms su judėjimo sunkumais.
- Raudonos metu įleisti nedelsiant, be ilgų apklausų ar dokumentų tikrinimo prie durų; apskaita daroma jau saugioje vietoje.
- Atvykusius tėvus, gyventojus, tiekėjus ar praevius nukreipti į atskirą zoną; vaikų grupės lieka su savo mokytojais.
- Jei asmuo kelia tiesioginę grėsmę ar turi įtartą daiktą – neeskaluoti konflikto, atitraukti vaikus ir skambinti 112.

Langų uždengimas parankinėmis priemonėmis

- Tai tik papildoma apsauga nuo stiklo šukių; ji nepakeičia slėpimosi priedangoje ar patalpoje be langų.
- Naudoti tai, kas yra vietoje: žaliuzės, užuolaidas, plėvelę, plačią lipnią juostą, kartoną, fanerą / OSB, stalų plokštes, sporto čiužinius, kilimėlius, smėlio maišus rūšio langeliams.
- Priemonės tvirtinti stabiliai, neblokuoti evakuacijos kelių, durų, ventilacijos ir gesintuvų.
- Dengti tik pasirengimo metu arba kai saugu; raudonos metu pirmiausia trauktis nuo langų.

Ugdymo įstaigos pasirengimo kontrolinis lapas

Šis lapas skirtas vadovui, pavaduotojui ūkiui, grupių / klasių vadovams ir administracijai. Jį verta laikyti kartu su objekto planu ir atsakingų asmenų kontaktais.

Vaidmuo	Ką privalo žinoti / turėti	Veiksmas pavojaus metu
Įstaigos vadovas / budintis administracijos narys	Veiksmų planas, ryšio kanalai, priedangos ir alternatyvių patalpų schema, atsakingų asmenų sąrašas.	Aktyvuoja planą, priima sprendimus, stebi oficialią informaciją, koordinuoja pranešimus savivaldybei ir tėvams.
Mokytojas / auklėtojas	Grupės / klasės sąrašas, vaikų sveikatos poreikiai, maršrutas iki saugios vietos, pagalbininko vardas.	Veda grupę, palaiko ramybę, suskaičiuoja vaikus, praneša apie trūkstumus ar sužeistus.
Ūkio / saugos darbuotojas	Raktai, durų atidarymo tvarka, apšvietimas, avariniai išėjimai, pirmosios pagalbos ir vandens vietos.	Atidaro priedangą, pašalina kliūtis, nukreipia srautus, padeda judėjimo sunkumų turintiems asmenims.
Komunikacijos / raštinės darbuotojas	Paruošti tėvų žinučių šablonai, el. dienyno, SMS ar kito kanalo naudojimo tvarka.	Siunčia tik patvirtintą trumpą žinutę; nekviečia tėvų atvykti pavojaus metu; neplatina nepatikrintos informacijos.
Įleidimo / srautų koordinatorius	Paskirtas pagrindinis ir alternatyvus įėjimas, atvykstančių asmenų zona, minimalios apskaitos lapas, ryšys su vadovu / budinčiuoju.	Įleidžia ir nukreipia atvykusius asmenis į saugią zoną; nestabdo slėpimosi dėl registracijos; apie grėsmingą elgesį ar įtartiną daiktą praneša 112 / vadovui.

Objekto mini duomenys užpildymui

Pagrindinė priedanga / saugi patalpa:	
Alternatyvi saugi patalpa, jei priedanga nepasiekiamo:	
Maršrutai: klasės / grupės -> saugi vieta:	
Vaikai / darbuotojai, kuriems būtina pagalba judant:	
Raktai / prieigos taškai / atsakingas asmuo:	
Ryšio kanalai: el. dienynas, SMS, Teams, radijas, atsarginis telefonas:	
Atvykstančių asmenų įėjimas / alternatyvus įėjimas:	
Atvykstančių asmenų saugi zona / sektorius:	
Parankinės priemonės langams / jų laikymo vieta:	
Atsakingas už langų dengimo priemonių paruošimą:	

Įleidimo ir langų uždengimo tvarka

Atvykstančių asmenų įleidimas Iš anksto paskirkite atsakingus asmenis: vienas koordinuoja duris / ryšį, kitas nukreipia srautą koridoriuje. Darbuotojas neturi likti vienas prie įėjimo. Įėjimas turi būti aiškiai nurodytas plane; jei įstaiga naudojama kaip priedanga, jo negalima užrakinti taip, kad pavojaus metu žmonės liktų lauke. Raudonos metu prioritetas – gyvybės apsauga: įleisti ir vesti į saugią zoną, registruoti jau viduje. Minimaliai fiksuoti žmonių skaičių, o vardus / kontaktus – tik kai tai saugu. Tėvams, atvykusiems pavojaus metu, paaiškinti: vaikas lieka su klase / grupe iki pavojaus atšaukimo; perdavimas vykdomas tik po baltos būsenos pagal įstaigos pasiėmimo tvarką. Pašaliniam asmeniui neskirti judėti po ugdymo erdves; saugioje patalpoje atskirti sektorius: vaikai su mokytojais, atvykę asmenys – atskirai, jei leidžia talpa.	Langų dengimo paruošimas Pagrindinę saugią patalpą rinkitės be langų; langų dengimas taikomas tik patalpoms, kurių kitaip naudoti neišeina, koridorių stiklinėms pertvaroms ar rūsio langeliams. Priemonės paruoškite iš anksto: plati lipni juosta, plėvelė, kartonas, faneros / OSB lakštai, sporto čiužiniai ar kilimėliai, stori audiniai, smėlio maišai rūsio langeliams. Tvirtinkite taip, kad priemonės nekristų ant žmonių. Sunkius daiktus remkite tik stabiliai; neapkraukite durų, praėjimų, elektros skydinių, gesintuvų, ventiliacijos angų. Per pratybas sužymėkite, kurie langai dengiami pirmiausia ir kur laikomas rinkinys. Raudonos metu darbų prie langų nevykdykite – žmones patraukite nuo stiklo. Po įvykio patikrinkite, ar nėra stiklo šukių, pažeistų rėmų, atsokusių tvirtinimų; neleiskite vaikams grįžti į zoną, kol ji neapžiūrėta.

Tėvų informavimo šablonai

GELTONA: Gavome įspėjimą apie tikėtiną oro pavojų. Vaikai yra pastate ir prižiūrimi. Ruošiamo saugias patalpas ir įleidimo tvarką, sekame oficialią informaciją. Prašome neatvykti pasiimti vaikų, kol nepateksime atskiro pranešimo.

RAUDONA: Paskelbtas oro pavojus. Vaikai ir darbuotojai perkelti į priedangą / saugią patalpą. Pavojaus metu vaikų neišleidžiame ir neperduodame. Atvykę asmenys įleidžiami į saugią zoną, bet vaikų perdavimas vykdomas tik pavojui pasibaigus. Apie atšaukimą informuosime atskirai.

BALTA: Oro pavojus atšauktas. Vaikai grįžta į įprastą veiklą / organizuojamas įprastas pasiėmimas. Prašome laikytis įstaigos darbuotojų nurodymų dėl išėjimo ir vaikų perdavimo tvarkos.

Po kiekvieno įvykio ar pratybų: per 24 val. aptarkite, kas veikė ir kas strigo; atnaujinkite maršrutus, raktų/prieigos tvarką, įleidimo punktą, atvykusių asmenų zoną, talpos skaičiavimą, langų dengimo priemonių rinkinį, pagalbos vaikams su negalia sąrašą ir tėvų žinučių šablonus.